

Til:
MED STUD Studieseksjonen

Dato: 28.04.2023
Saksnr.: 2022/38660 KNUUTTST

Søknad om opprettelse av mastertillegg (honours certificate) i utdanning for bærekraftig helse

Senter for bærekraft i helseutdanningen og Institutt for helse og samfunn søker med dette om å etablere et mastertillegg (honours certificate) i bærekraftig helseutdanning.

Bakgrunn:

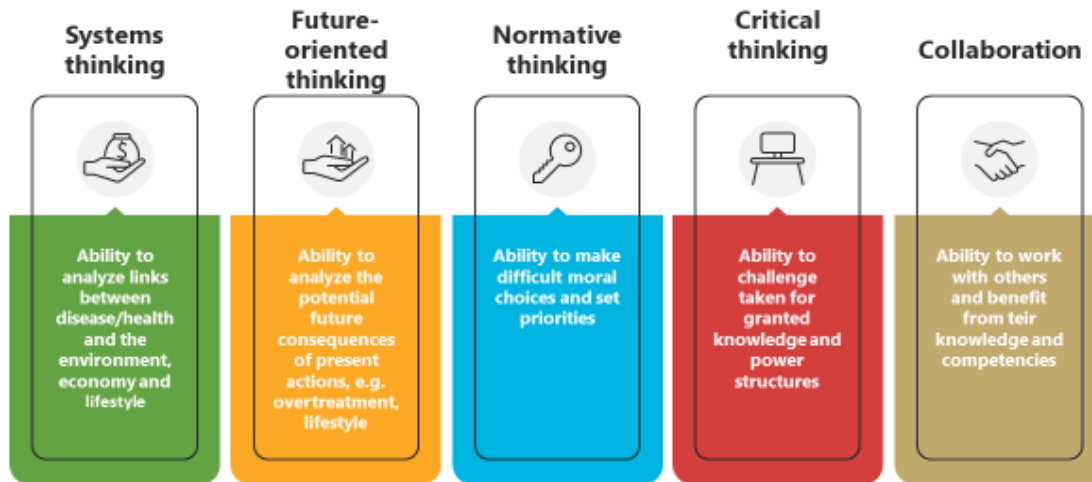
I fakultetets søknad om å etablere Senter for fremragende utdanning (SFU) har fakultetet forpliktet seg til følgende leveranse: "Establish and implement SDG anchored program on masters level in medical education." Formålet med programmet er å bidra til et paradigmeskifte innen helsefaglig utdanning nasjonalt og internasjonalt ved å anlegge et *systemperspektiv* på helseproblemer og trene fremtidige helseprofesjonelle i å håndtere komplekse eller motsetningsfylte problemer ('wicked problems'). Dette fordrer flere pedagogiske tilnærminger enn tradisjonell «bedside-teaching», som primært fokuserer på møtet mellom individuelle pasienter og deres utfordringer. Et slikt program vil være den første formelle utdanningen på masternivå i medisinsk og helsefaglig utdanning i Norge. I tillegg representerer programmet en unik tilnærming til medisinsk utdanning internasjonalt.

Gjennom Senter for bærekraft i helseutdanningen (SHE) engasjerte fakultetet høsten 2021 en ekstern konsulent (Judy Overall) for å lage en oversikt over beslektede programmer internasjonalt og for å vurdere ulike programmodeller. På bakgrunn av rapporten som ble levert i mars 2022 og påfølgende diskusjoner i SHE-Styret, besluttet dekanatet 23.08.2022 å etablere et mastertillegg som til sammen gir 20 ECTS, som tas parallelt med annen mastergrad (eller profesjonsstudium) og som leder frem til et honours certificate. På sikt vil det også åpnes for å ta enkeltemner (5 eller 10 ECTS) som videreutdanning.

Overordnet skal et mastertillegg i bærekraft i helseutdanningen fylle følgende kompetansebehov:

- Gi en innføring i system- og bærekraftperspektiver som tilnærming til helseproblemer.
- Gi pedagogisk opplæring til helsepersonell som arbeider med undervisning eller veiledning i en eller annen forstand – akademia, sykehus, primærhelsetjeneste eller folkehelse.
- Kvalifisere fagpersoner til å lære opp fremtidens helsepersonell til å håndtere komplekse eller motsetningsfylte problemer og ta kloke og bærekraftige beslutninger i samsvar med UNESCOs rammeverk for utdanning i et bærekraftperspektiv (tabell 1).

Tabell 1: UNESCOs kompetanser for bærekraftig utdanning.

Grunnskissen til et mastertillegg ble diskutert på Nasjonalt dekanmøte for de medisinske fakultetene i juni 2022 og ved Utdanningsutvalget ved OUS i mai samme år. I begge sammenhenger ble det ytret sterk støtte til prosjektet.

Arbeidsgruppe

Dekanatet nedsatte 23.08.2022 en prosjektgruppe med ansvar for å utvikle studieplan for det nye mastertillegget med følgende mandat:

- 1) Lage en skisse til studieplan i henhold til fakultetets rutine for oppretting av studieprogrammer: [Opprettelse av studieprogram - For ansatte - Universitetet i Oslo \(uio.no\)](https://www.uio.no/utdanning/utvalgte-utdanningsprogrammer/oppsett-og-oppsett-av-studieprogrammer)
- 2) Utrede mulighet for samarbeid og synergier med andre studieprogrammer ved Det medisinske fakultet
- 3) Vurdere ulike modeller for organisering og tilhørighet av studieprogrammet på kort og lang sikt
- 4) Kartlegge samarbeidmuligheter og samarbeidsformer nasjonalt og internasjonalt (særlig innenfor Universitetsalliansen Circle U.)
- 5) Gi en oversikt over ressursbehov og varig finansiering
- 6) Vurdere hvorvidt enkelte emner kan benyttes som grunnlag for pedagogisk basiskompetanse

Arbeidsgruppas frist ble satt til 01.03.2023.

Prosjektgruppas sammensetning:

Ernst Kristian Rødland, FHI/SHE (leder)

Tony Sandset, SHE

Ketil Størdal, Klinmed

Lene Frost Andersen, IMB

Astrid K Wahl, Helsam

Tone D. Solbrekke, LINK

Yngvild Wasteson, NMBU

Mette Groseth Langballe, Admin.

Ben R Bjørsvik, student ved Mat.nat /honours programmet + Medisin

Gina Fraas Henrichsen, sekretær

Arbeidsgruppens forslag til studieplan og emnebeskrivelser følger som vedlegg. Nedenfor gis en kort beskrivelse av struktur og oppbygning, målgruppe og rekrutteringsgrunnlag, faglig begrunnelse og arbeidsrelevans, strategisk forankring, samt organisering og ressursbruk.

Mastertilleggets struktur og oppbygning

Studieprogrammets navn: Honours Certificate in Education for Sustainable Health

Studieprogrammets omfang:

- 1-årig tilleggsutdanning på masternivå (20 ECTS)
- Deltidsstudium

- Studieprogrammets nivå: Master
- Ønsket oppstart: Våren 2024
- Opptaksramme: 30 studenter per år.
- Studiet er eksternfinansiert og det er ikke tildelt studieplasser til studiet.
- All undervisning foregår på kveldstid (etter kl 16) slik at det skal være mulig å følge undervisningen ved siden av undervisning til hovedgraden.

- Undervisningsspråket er engelsk.

Studietilbudet er normert til ett år og består av tre emner, to obligatoriske (5+10 ECTS) og ett valgfritt emne (5 ECTS), som vist i modellen nedenfor.

Januar	Planetary health and sustainability (5 ECTS)	Education for sustainable development (10 ECTS)	
Februar			
Mars			
April			
Mai			
Juni			
Juli			
August			Elective module(s) (5 ECTS)
September			
Oktober			
November			
Desember			

Emnene er tilgjengelig gjennom søknad og opptak til mastertillegget. For å bli tildelt diplom for fullført grad (honours certificate) må studentene 1) ta eksamen i **alle tre emner**, og 2) de 20 studiepoengene som graden utgjør må avlegges i **tillegg til full poengopptjening** i studentens hovedgrad.

Emnene kan også åpnes som elektive emner for masterstudenter ved MED dersom det er ledig kapasitet etter gjennomført opptak til mastertillegget.

Målgruppen og om rekruttering

Mastertillegget er åpent for alle masterstudenter og profesjonsstudenter uavhengig av fagområde med interesse for helsefaglig utdanning i et bærekraftperspektiv. I 2024 piloteres studiet kun for studenter med opptak ved ett av UiOs masterprogrammer eller profesjonsstudier. Fra 2025 er målet å tilby programmet nasjonalt og for studenter innenfor Universitetsalliansen Circle U.

Det finnes ikke noe sammenliknbart program på masternivå i helsefaglig utdanning i Norge eller Norden. Internasjonalt finnes flere masterprogrammer i medisinsk utdanning, blant annet ved Harvard Medical School, Penn University, Maastricht University og University of Oxford. Ingen av disse programmene har et spesifikt fokus på bærekraft. Dette fokuset gjør vårt program unikt også i internasjonal sammenheng.

Ved UiO finnes per nå kun ett annet utdanningstilbud av samme format (mastertillegg) i miljøhumaniora (ved Det humanistiske fakultet). Dette programmet erfarer stor søkning, noe som vitner om et behov for mer fleksible studietilbud for studenter med særlig læringskapasitet eller fordypningsbehov. Til tross for at dette studiet også rekrutterer tverrfaglig og internasjonalt, anser vi det ikke konkurrerende til vårt, da det ikke har et eksplisitt fokus på verken helse eller utdanning.

Det foreslåtte studiet vil ikke konkurrere med eksisterende masterprogrammer ved Helsam siden det er et supplement til annen masterutdanning.

Faglig begrunnelse, samfunnsnytte og og arbeidslivsrelevans

Klimakrisen og andre bærekraftutfordringer stiller nye krav til helseutdanningene. Blant annet kreves mer tverrfaglige tilnæringer for å ruste fremtidens helseprofesjonelle til å møte sammensatte helseutfordringer, bidra til forebygging, motvirke overbehandling og sikre rettferdig fordeling av helsegoder innenfor planetens tålegrenser. I tillegg kreves en dypere forståelse av sosiale og miljømessige helse-determinanter for å kunne styrke evnen til å møte hele bredden av helsebehov. Det foreslåtte studietilbudet vil ruste studenter som ønsker å forme fremtidens helseutdanninger til å håndtere disse komplekse utfordringene og til å formidle og engasjere andre til å bidra til et bærekraftig skifte på helseområdet. Som et Senter for fremragende utdanning med fokus på bærekraft i helseutdanning er SHE unikt plassert nasjonalt og internasjonalt til å tilby forskningsbasert utdanning innenfor studiets fagområde.

Studiet kan kvalifisere for en rekke stillinger og jobber:

- Utdannings- og veiledningsansvarlige i helseinstitusjoner: Studentene kan jobbe i sykehus, klinikker eller andre helseorganisasjoner for å utvikle og lede opplæringsprogrammer og kurs for helsepersonell om bærekraftig praksis og prinsipper.
- Helseopplæring og folkehelse: Med denne kompetansen kan studentene arbeide innen offentlige eller private organisasjoner, eller ikke-statlige organisasjoner (NGOer), for å utvikle og levere opplærings- og folkeopplysningsprogrammer om bærekraftig helse.
- Helsepolitikk og -planlegging: Studentene vil kunne arbeide for nasjonale eller lokale helsemyndigheter, interesseorganisasjoner eller internasjonale organisasjoner som fokuserer på utvikling og implementering av helsepolitikk og strategier med en bærekraftig tilnærming.
- Rådgivning og konsulentarbeid: Med en solid utdanningsfaglig kompetanse innen bærekraftig helse kan studentene tilby rådgivning og konsulenttjenester for helseinstitusjoner, myndigheter, NGOer eller private selskaper for å vurdere og anbefale tiltak som bidrar til bedre helse og bærekraftig utvikling.
- E-læring og digitale opplæringsløsninger: Studentene vil ha kompetanse for å utvikle nettbaserte opplæringsprogrammer og kurs innen bærekraftig helse, enten gjennom eksisterende læringsplattformer eller ved å utvikle egne.
- Akademiske stillinger: Studentene vil være godt kvalifisert for stillinger som universitets- eller høyskolelærere, stipendiater og forelesere innenfor helserelevante emner.

Disse eksemplene viser at et studium som forbereder studentene til å undervise andre i bærekraftig helse gir en verdifull og etterspurt tilleggskompetanse som kan brukes i en rekke yrker og sektorer.

Strategisk forankring

Studietilbudet er forankret i den overordnede ambisjonen for Det medisinske fakultets Årsplan 2021-2023: «Vårt overordnede mål reflekterer et av FNs bærekraftsmål: Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder. Årsplanen beskriver prioriteringene og tiltakene som leder oss mot målet. Gjennom tildelingen av Senter for bærekraftig helseutdanning (SHE) har MED fått et viktig samfunnsoppdrag med å utvikle pedagogiske metoder, verktøy og læringsressurser som sikrer at FNs bærekraftsmål blir en del av i utdanningen til fremtidens helsearbeidere.»

Studiet er også forankret i viktige strategiske satsninger ved UiO, slik som bærekrafthuset og Circle U.

Programmet har vært presentert og diskutert med de medisinske fakultetene nasjonalt, samt med UHRs arbeidsutvalg for helse- og sosialutdanninger i Norge, som alle stiller seg entusiastisk bak etableringen.

Organisering og ressurser

Siden SHE er et midlertidig senter basert på ekstern finansiering, legges driften av mastertillegget til Institutt for helse og samfunn (Helsam), men all undervisning drives av SHE og alle undervisningsressurser dekkes av SHE. Helsam står for studieadministrasjon av emnene og bidrar med undervisningsarealer til gjennomføringen. SHE dekker ekstraavgifter til studieadministrasjon ved Helsam for mastertillegget tilsvarende 0,5 årsverk. Inntekter fra studiepoengproduksjonen (se nedenfor) tilfaller Helsam.

Avhengigheten av ekstern finansiering innebærer en viss grad av økonomisk risiko i tilknytning til midtveisevaluering og videreføring av SHE. Det er en forutsetning for opprettelse av mastertillegget at fakultetet tar den økonomiske risikoen for å dekke opp undervisningsressursene ved bortfall av ekstern finansiering. Det må utarbeides en plan for videreføring som basisaktivitet eller avvikling minst ett år før finansieringen av SHE opphører. Når mastertillegget opprettes som et selvstendig studietilbud vil opptatte studenter ha rettigheter som tilsier at eventuelt vedtak om avvikling fattes i tide til at studentenes rettigheter ivaretas.

Tabellen 2 beskriver forventet ressursbruk i form av undervisningstimer ved mastertillegget i bærekraft og helsepedagogikk.

Tabell 2 Ressursbruk

Ressursbruk (undervisningstimer) Mastertillegg i bærekraft og helsepedagogikk

Emner	Oblig/ elektivt	ECTS	Timer	Eksamen	Sum
	O	10	168	30	198
	E	5	112	30	142
	E	5	112	30	142
Sum undervisningstimer					482

Emneledelse	Antall	Timer	Sum
Emneledelse 10 studiepoeng	1	40	40
Emneledelse 5 studiepoeng	2	20	40
Sum emneledelse			80
Total ressursbruk på mastertillegget (timer)			562
Total ressursbruk på mastertillegget (årsverk)			0,74

Det er ikke lagt inn ressurser til eksterne sensorer og andre eksamenskostnader. Det er heller ikke lagt inn midler til drift av emnene.

Forventet ressursbruk vil dekkes av eksisterende undervisningsressurser ved SHE, samt rekruttering av en ny undervisningsressurs tilsvarende 0,5 årsverk betalt av og tilsatt ved SHE.

Det er anslått at det er behov for 0,5 årsverk administrativt støtte, som betales av SHE, men tilsettes ved Helsam.

Finansieringsmodellens utdanningskomponent gir inntekter for studieplasser, studiepoeng og kandidater. Mastertillegget i bærekraft og helsepedagogikk vil ikke bli tildelt studieplasser og vil heller ikke få uttelling for kandidater. Mastertillegget vil altså kun generere inntekter fra studiepoengproduksjonen.

Tilsvarende masterprogram ligger i finansieringskategori D, og det antas at mastertillegget vil ligge i samme finansieringskategori.

Det er forventet at hver av de 30 studentene skal produsere 20 studiepoeng i løpet av ett år i studentens andre og tredje semester av hovedmasteren. Det er imidlertid ikke realistisk at alle fullfører mastertillegget slik som normalt. Det er derfor lagt inn i tabell 3 Beregnede inntekter en gjennomføring på 80 %. Det er videre antatt at halvparten av studentene velger et annet valgfritt emne (5 stp.) enn på Helsam. Derfor vil studiepoengene reduseres til 17,5 pr. student i gjennomsnitt.

Tabell 3 Beregnede inntekter

Inntekter	2024	2025	2026	2027	2028
Mastertillegg	0	0	53 671	107 343	161 014

Tilgjengelige arealer

Siden undervisningen foregår på kveldstid (etter kl 16) vil det være god kapasitet i lokalene Helsam disponerer i Forskningsveien eller Fredrik Hosts Hus.

Med hilsen

Elin Olaus Rosvold
instituttleder Helsam

Eivind Engebretsen
enhetsleder Enhet for bærekraftig helse

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Kopi til:
Eli Feiring

Saksbehandler:
Knut Tore Stokke
, k.t.stokke@medisin.uio.no